

การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ "หลุมดำ"

นางสาวสุชาภรณ์ ตั้งจิตสาธุกิจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์พัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE STUDY OF SOCIAL PROBLEMS AND THAI YOUTH VALUES
IN TV PROGRAM "LOOM DAM"

Miss Suchaporn Tangjitsatukij

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491561

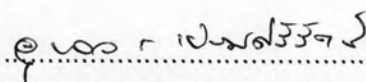
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์
"หลุมดำ"
โดย นางสาวสุชาภรณ์ ตั้งจิตสาธุกิจ
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ เปรมศิริรัตน์

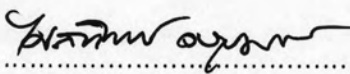
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. อุบล เป็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พัทธนี เขยจรรยา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ เปรมศิริรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ไศลทิพย์ จารุมณี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

สุชาภรณ์ ตั้งจิตสาธุกิจ: การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ "หลุมดำ" (THE STUDY OF SOCIAL PROBLEMS AND THAI YOUTH VALUES IN TV PROGRAMS "LOOM DAM") อ. ที่ปรึกษา: รศ. อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์, 290 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ" จำนวน 32 ตอน (28 เรื่อง) ที่ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยคำนึงถึงเนื้อหาที่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษาจากรายการ "หลุมดำ" ที่ออกอากาศระหว่างวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2549 จำนวนทั้งสิ้น 62 ตอน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดำเนินการวิจัยด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นหลัก

ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหารายการ "หลุมดำ" สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนทั้งสิ้น 23 ด้าน ปัญหาสังคมของเยาวชนด้านที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาครอบครัว การขาดการศึกษา และสิ่งเสพติดให้โทษ ส่วนปัญหาสังคมของเยาวชนด้านที่ปรากฏน้อยที่สุด โดยปรากฏในรายการกลุ่มตัวอย่างเพียงเรื่องเดียว ได้แก่ โรคเอดส์ ภาษาไทยวิบัติ และอันตรายจากยาลดความอ้วน นอกจากนี้ยังพบปัญหาสังคมของเยาวชนเกี่ยวกับเรื่องเพศอยู่หลายด้าน ได้แก่ พฤติกรรมเสรีทางเพศ การตั้งครรภ์ การทำแท้ง และการขายบริการทางเพศ

ค่านิยมของเยาวชนไทยที่ปรากฏในเรื่องราวของคนต้นเรื่องที่น่าเสนอผ่านรายการ "หลุมดำ" มากที่สุด ได้แก่ วัตถุนิยม การเปลี่ยนคู่นอน และความต้องการการยอมรับจากเพื่อน การตามเพื่อน และค่านิยมของเยาวชนด้านที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ กลัวความอ้วน การแก้แค้น การมีแฟน การแสดงความเป็นชาย และการลอกเลียนแบบดารา

ภาควิชา.....ประชาสัมพันธ์.....ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา.....นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา.....2549.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4885253328 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD : SOCIAL PROBLEMS / VALUES / LOOMDAM / T.V. PROGRAM

SUCHAPORN TANGJITSATUKIJ : THE STUDY OF SOCIAL PROBLEMS AND THAI YOUTH VALUES IN TV PROGRAMS "LOOM DAM". THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. UBOLWAN PREMSRIRAT. 290 pp.

This research presents a qualitative and quantitative study that aims to examine the nature of reflection for social problems and Thai youth values from 32 episodes (28 cases) of "Loom Dam" T.V. program which were selected by purposive sampling of 62 episodes that was on air from 4 June 2005 to 23 September 2006. This research uses content analysis as the major methodology.

The analysis reveals that "Loom Dam" T.V. program reflects 23 issues of social problems. The most common issues concern with Family problem, Low education and Drugs. The issues that are reflected least in youth values from this program are HIV, Language Colloquial and Weight-loss pill danger. Overall, social problems reflected in this program mostly occur in sexual issues i.e.; Free sex behavior, Pregnancy, Abortion and Prostitution.

The reflection of Thai youth values from this program primarily appears in the form of Materialism, Multi-partners and Peer group acceptance. On the other hand, the values are reflected least in the form of Participation in dietary, Revenge, Relationships, Masculinity expression and Live like a celebrity respectively.

Department.....Public Relations..... Student's signature.....

Field of study..Development Communication..Advisor's signature.....

Academic year.....2006..... Co-advisor's signature.....

[Handwritten signatures: Student's signature, Advisor's signature (Ubolwan), and Co-advisor's signature]

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและเอาใจใส่อย่างดียิ่งของ รศ.อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอ. ไศลทิพย์ จารุภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้สละเวลาในการตรวจสอบข้อบกพร่อง ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยตลอดมาตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นการวิจัย นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ.พัชนี เขยจรยา ประธานกรรมการ และ รศ. อวยพร พานิช กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาในการให้ข้อชี้แนะเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคุณเบนซ์ เจ้าหน้าที่บริษัท ทีวีบูรพา จำกัด ผู้เอื้อเฟื้อและให้ความช่วยเหลือในการทำสำเนา VCD รายการหลุมดำ และเจ้าหน้าที่บริษัท ทีวีบูรพา ทุกท่านที่ช่วยเหลือด้านข้อมูล

ขอบคุณเอสำหรับความช่วยเหลือและกำลังใจดีๆ ขอขอบคุณจิบเพื่อนรักที่เห็นใจเพื่อนกับความเหนื่อยยากในครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนๆร่วมรุ่น ทั้งปั๊ก เยียร์ ไร่ ออม เบียร์ เบิร์ต จอย อีบ และทุกคนที่คอยเตือนคอยบอกข้อมูลต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้โอกาสได้ศึกษาร่ำเรียนและคอยดูแลตามใต้ ห่วงใยมาตลอด รวมไปถึงพี่น้องทุกคนด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหาในการวิจัย.....	8
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.5 นิยามศัพท์.....	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม.....	13
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม.....	20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา.....	34
2.4 ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ของสื่อมวลชน.....	41
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับรายการสารคดี.....	43
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	56
3.1 แหล่งข้อมูล.....	56
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60

	หน้า
3.5 หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
3.7 การนำเสนอข้อมูล.....	62
4 ปัญหาสังคมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ".....	64
4.1 โครงเรื่อง.....	65
4.2 เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมแจกแจงตามปัญหาสังคมแต่ละด้าน.....	94
4.3 สรุปผลการสะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ".....	137
5 ค่านิยมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ".....	147
5.1 เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนแจกแจงตามค่านิยมแต่ละด้าน.....	147
5.2 สรุปผลการศึกษาค่าการสะท้อนค่านิยมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ".....	181
6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	191
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	191
6.2 อภิปรายผล.....	196
6.3 ข้อเสนอแนะ.....	210
รายการอ้างอิง.....	213
ภาคผนวก.....	219
ภาคผนวก ก ผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมแจกแจงเป็นรายเรื่อง.....	219
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาค่านิยมแจกแจงเป็นรายเรื่อง...	262
ภาคผนวก ค แบบวิเคราะห์เนื้อหาและแบบสัมภาษณ์.....	284
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	290

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ภาพรวมการสำรวจปัญหาสังคมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ".....	139
2	ปัญหาสังคมของเยาวชนที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ" ตามลำดับสูงสุด.....	141
3	รายการ "หลุมดำ" กลุ่มตัวอย่างที่ปรากฏการสะท้อนปัญหาสังคมตามลำดับสูงสุด.....	144
4	ภาพรวมการสำรวจค่านิยมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ".....	183
5	ค่านิยมของเยาวชนที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ" ตามลำดับสูงสุด.....	185
6	รายการ "หลุมดำ" กลุ่มตัวอย่างที่ปรากฏการสะท้อนค่านิยมตามลำดับสูงสุด.....	188

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ปัญหาสังคมของเยาวชนที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ" ตามลำดับสูงสุด.....	142
2	รายการ "หลุมดำ" กลุ่มตัวอย่างที่ปรากฏการสะท้อนปัญหาสังคมตามลำดับสูงสุด.	145
3	ค่านิยมของเยาวชนที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ" ตามลำดับสูงสุด.....	186
4	รายการ "หลุมดำ" กลุ่มตัวอย่างที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนตามลำดับสูงสุด.....	189